

Toulky okolím Divoké Orlice

Vyvážená krása členité přírody a kulturních artefaktů v ní nemá snad přesvědčivější ukázkou, než je široké okolí Divoké Orlice. Pro dnešek vybraný úsek mezi Vamberkem a Letohradem, překrásnou přírodní scénérií, ať již ji zazníháme v barevnosti pozdního podzimu nebo v jednotné čerstvě, bělobě. Trasa je to nedlouhá, ale ztížená překonáváním údolí Divoké Orlice a jejích četných drobných přítoků. Start i cíl leží na železniční trati, naskytne se i příležitost k občerstvení, přesto si vždy na dlouhou dobu budete v členité krajině připadat omamně ztraceni. Spolehlivě vás však povede souvislé turistické značení. Na této trase a v tuto roční dobu je třeba zdůraznit dobrou obuv a teplé oblečení. Jen tak si budete moci potvrdit, že turistika je vhodnou aktivitou pro libovolnou roční dobu.

Údolí zpovzdálí

Po zelené značce projdeme Vamberkem a stoupáme přílehlymi Merklovicemi až k vyhlídce na kraji lesa a dál lesem až k červené značce. Zelená společně s červenou nás vedou po vrstevnici kolem seníku ke křížovatce Liščí doly. Červená jde odtud doprava dolů do Potštejna, kolem stejnojmenné, zříceniny sleduje zpovzdálí údolí Divoké Orlice do Litic nad

Hrad Litice

Orlicí. Prodloužila by dnešní trasu asi o 7 km. Pokud se držíme navržené trasy, dáme se se zelenou doleva a nejkratší cestou sestoupíme kolem mohutného lomu do údolí Orlice zpět k červené právě u mostu. Nad námi se tyčí Hradní kopec s hradem Litice, na který můžeme po červené vpravo zajít, ale musíme se k mostu vrátit a pokračovat po červené do konce dnešní trasy na druhou stranu. Litice byly původně gotickým hradem Drslaviců. Hrad byl vypálen Zikmundovými spojenci a obnoven v polovině 15. století, v jeho věžení zemřel např. husitský ideolog, Václav Koranda. Červená nás po návratu od mostu nejprve dovede k nádraží, pak prudce stoupáme z údolí Orlice lesem a dosáh-

neme potůčku, který sledujeme až na kraj lesa k samotám Pustina. V otevřené krajině překročíme místní silnici a vstoupíme do České Rybné na stejnojmenné říčce. Odtud značka sleduje místní komunikace až do Hejnice. Čeká nás opět výstup k lesu a pak překrásná členitá lesní krajina, kterou dojdeme na Žampach. V malebné obci nás zaujme původně barokní, ale mnohokrát přestavovaný a rozšiřovaný zámek, který je účelově využit. Najdeme zde také barokní sloupek s křížkem, původně údajně pranýř, a dřevěnou zvoničku. Dříve nebo později nás však upoutá pohledová dominanta kraje – vrch Žampach se zbytky stejnojmenného hradu. Hrad s nižším stráž-

ním hrádkem Chudoba byl postaven na přelomu 13. a 14. století na pískovcovém suku a zpusťl v 16. století. Vede k němu značená, nedlouhá, ale namáhavá odbočka. V 19. století v době poslední přestavby zámku bylo upraveno i hradní návrší, kde jsou skromné zbytky základů, sklepení a věže.

Členitá krajina střídající lesy s holinami nás dovede do údolíčka Potočnice v místě, kde se nalézá čistička protáhlé obce Písečná. Ta vznikla jako podhradí Žampachu a německý překlad jejího jména – Sandbach – dal jméno hradu. Za samotami Pustiny překročíme horizont u vrcholu Mechnáče a s nádhernými výhledy sestupujeme do Letohradu.

Letohrad – cíl trasy

Jeho jádro bylo podhradím zaniklého hradu a postupně zahrnuje blízké vesnice a osady. Nejprve přijdeme k poutní kapli sv. Jana Nepomuckého na Kopečku; má – stejně jako ambity kolem – pětiúhelníkový půdorys a je příkladem barokního stavebního symbolismu. Raně barokní, několikrát upravovaný zámek stojí na místě dřívější tvrze. Zámecká kaple, monumentální projev římského baroka, slouží jako farní kostel. Spolu se zvonici, památníkem národního buditele F. Vl. Heka, empírovou kašnou a barokním sousoším sv. Anny v zámeckém parku tvoří malebný celek. Náměstí zdobí morový sloup a dvě jeho strany tvoří barokní městské domy s podloubími, v jednom z nich je malé muzeum. Cestou na nádraží jdeme kolem „Nového dvora“, bývalé kovárny, kde na sklonku života žil F. Vl. Hek (Jiráskův F. L. Věk).

Jan Stráský

Autor je místopředsedou Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

Mapa: Orlické hory, 1:50 000, edice KČT č. 27

Trasa

1. Vamberk, náměstí – 2. zelená 4237 Nad Merklovicemi, rozc. (4) – 3. Liščí doly, rozc. (5) – 4. pod Chlumem, rozc. (6) – 5. Litice nad Orlicí, most (7), odbočka na hrad Litice – 6. Litice nad Orlicí, žst. (7,5) – 7. červená 0419 Česká Rybná (11,5) – 8. Hejnice (13,5) – 9. Žampach, odbočka na zříceninu (17) – 10. Písečná, čistička (19) – 11. Letohrad, nám. (22,5)

